

«St. Olav utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Oppsigelser må være eksp. i hende seinest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, er åpen *hver dag* kl. 10—3. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHOOLD: En foruroligende paralell. — Nordens katolske overhyrder møtes i Stockholm. — Forfatterinnen Claire Boothe Luce konverterer. — Rom—Moskva. — Dominikanernes 25 års jubileum. — Internasjonal studenterkongress i Danmark. — Herhjemme.

En foruroligende paralell

Av Arnold Lunn.

Mange mennesker stiller det samme spørsmål i dag: Er atombomben et forspill til siste akt i menneskehetens opprørte drama? Er verdens ende nær?

Bibelen gir ikke noe holdepunkt i dette spørsmål, men det Gamle Testamente er en sikker fører for samtidig historie. Der er således en guddommelig tråd som kan bli trukket gjennom historiens vev fra tidligste tider til i dag: Folk som vender Gud ryggen, går under.

Slik var Israels historie — en historie så enkel i sin gang. Det gikk godt for Israel så lenge det var lydighet mot Guds bud, men frafall førte ufravikelig til nasjonal ruin.

Folkeferdene som fulgte Josue inn i det lovede land, klarte med hell å nå det målet de umiddelbart hadde satt seg, likesom vi med hell har evnet å slå Hitler, vårt umiddelbare mål. Men da hin store leder hadde nådd sine aner, stod andre opp « som ikke kjente Herren og de storverk Han hadde øvd for Israel... og de fulgte fremmede guder og folkets guder som holdt til like ved, og de tilbad dem... og Gud som vredet seg over Israel, lot dem falle i røverhender, og disse tok og solgte dem til fiendene sine.» — Men fordi Gud hadde sluttet en pakt med Israel, skulle ikke dette bli slutten på nasjonens historie. Frafall ble straffet med nederlag, men nederlaget var ikke endelig, for Gud lot «dommere» — det samme som militære ledere — stå opp, «for at de skulle fri dem fra undertrykkernes grep.» — Gud frigjorde Israel, men han hverken avvebnet eller tilintetgjorde dem som truet dem. De fiendtlige nasjonene omkring fikk leve.

Kristendommen er Israels arvtager, og tråden i Israels historie kommer til syne i Europas historie. Filisterne og hevitterne og sidonerne som etter Guds plan hadde rollen «å prøve om Israel ville lyde Guds

bud eller ikke», er blitt etterfulgt av maurerne som trengte seg inn i kristenheten fra syd, av tyrkerne som strømte inn fra øst og av nazistene som begynte erobringen innenfra. Denne tråd fra Israel går igjen gjennom århundrene. Guds lov trer aldri ut av kraft, og før eller siden rammer straffen som høver seg. Og Herren, som var vred på Israel, utleverte dem i Chusan Rosathaims hender. Dersom vi er Israels arvtagere, kan der sannelig kun være tale om én kandidat for Rosathaims rolle.

Jeg holder ikke Det gamle Testamente for virkelighetsfjern litteratur, da der er ganske foruroligende likheter mellom den verden det beskriver, og verden som de virkelighetsskye så gjerne vil glemme. Det er nokså vanskelig å lese Bibelen uten å mistenke den for å være alarmerende varsel om framtiden mer enn en beretning om fortiden. Av de tolv Israels stammer var det bare jødene av Juda stamme som fikk leve videre. De ti stammene som gikk under, svant fra historiens blad som en fryktelig advarsel mot følgene av avguderi. Juda stamme ble derimot holdt fram som vitne for den eiendommelige skjebne Gud har bestemt for sitt utvalgte folk. Fire, kanskje fem tusen års historie har ikke etterlatt seg synderlige spor i de rent fysiske trekk hos denne rasen, som var gammel allerede dengang Rom ennå var en landsby og da Troja ennå stod. En kan kjenne igjen på Ninives skulpturer samme nesen og haken som en ser på gaten i New York og London. Ingen rase har stridd så effektivt mot assimilasjon. Kelter, saksere, daner, piktere, normanner og franske hugenotter har alle tatt del i å forme den engelske rase, og etterkommerne deres kan ikke skjernes fra engelskmenn; men jøden forblir jøde.

Israel lever videre, men bare i sine profetier. Juda

Nordens katolske overhyrder møtes i Stockholm

Hosstående bilde ble tatt under møtet som ble holdt i Stockholm i dagene 11—14 juni for Kirkens overhyrder i de nordiske land. En ser fra venstre:

Biskop Cobben, Finnland, Prefekt Wember, Biskop Mangers, Biskop Müller, Sverige, Prefekt Deutsch, Biskop Suhr, Danmark.

Til møtet innløp følgende hilsnings-telegram fra Pave Pius XII.:

«Den hengivne hyldesten fra de nordiske overhyrder samlet der, ble mottatt av Hans Hellighet med særs stor glede. Han nedber over samværet og drøftningene lys og nåde fra himlen, og signer deltagerne av hele sitt hjerte.»

Montini, sostituto.

derimot fortsetter å leve ikke bare som en røst fra fortiden, men som en ubetingelig rase som ingen forfølgelse kan rydde avveien. Og Juda vil bestå til siste slutt. — Vi skulle ha grunn til å tro at det som hendte, måtte hende, og det vil hjelpe oss til å vurdere forskjellen mellom folkeferd som består og folkeferd som er gått under, dersom vi overfører motsetningene til våre egne tider: Hvis Virginia og Syd Carolina skulle bli de eneste overlevende av de forenede Stater og amerikanerne i framtiden ble kjent under navnet «virginierne», ville en straks ha en parallell til Israels historie. Eller hvis England var blitt erobret av nazistene, og hvis myrderi, deportering og kolonisasjon hadde rottet ut det særregne ved Skottland og alle de engelske grevskaper unntagen f. eks. Middelsex, og hvis en rest av uovervinnelige «londonere» overlevet det hele og spredte seg over hele verden, og hvis «londonere» i folkespråket var det samme som «engelsk», ja, da ville situasjonen ikke være så ulik jødernes stilling i den moderne verden.

Men er ikke en slik ulykke utenkelig? Jeg er ikke sikker på det. Noe sånt kunne da ha hendt i 1940 og kan enda hende, hvis vi, likesom det gamle Israel, vendte den sanne Gud ryggen.

Det er imidlertid bare vi kristne som har nøkkelen til Israels historie. Vi vet hvorfor Gud rev ti folkestammer ut av livets bok. Vi vet hvorfor Han

reddet en rest. Vi vet hvorfor jødene er så hjem-søkt: «Og hele folket svarte og sa: «Hans blod skal komme over oss og våre barn». Og vi vet at Israel aldri vil få nyte fredens glede før de vedkjenner seg Ham som ble født av Davids hus.

Forfatterinnen Claire Boothe Luce konverterer.

Den berømte amerikanske skuespill-forfatterinne, Mrs. Claire Boothe Luce, er nylig blitt opptatt i den Katolske Kirke. Utenfor U.S.A. er Mrs. Luce mest kjent som forfatter av «The Women», en bitende satire mot bestemte kvinnekretser fra den amerikanske pengeverden. Som teaterstykket og som film har «The Women» hatt enorm suksess i den engelsktalende verden. — Også i politikken spilte Mrs. Luce en rolle. Hennes bok «Europe in the Spring» som kom ut i begynnelsen av den annen verdenskrig behandler hele området for den internasjonale politikk. I 1943 ble hun medlem av kongressen for Connecticut og kjempet i begynnelsen mot president Roosevelts sterkt internasjonalt rettede politikk, dog uten at hun selv sluttet seg til isolasjonistene. For ikke lenge siden har hun uttalt at hun akter å trekke seg tilbake fra politikken, så snart hennes termin i kongressen er utløpet. Mrs. Luce som er 42 år gammel er gift med eieren av tidsskriftet «Time and Life».

Rom - Moskva

Sett på bakgrunn av de siste valgene i Europa.

Av cand. jur. Helge Røstad (p. t. Fribourg)

Ved krigsavslutningen opplevet en i de fleste europeiske landene en veldig begeistring for kommunismen. Den røde armee store og avgjørende krigsinnsats hadde gitt den kommunistiske propagandaen riktige trumfkort i hende, som den da også forstod å spille ut. En kommunismens begeistringsbølge skyllet over hele kontinentet. Den kommunistiske læren ble et troens evangelium for millioner i vår verdensdel. Kommunismen hadde virkelig gått styrket ut av det store krigsoppgjøret og hadde vunnet seg en sterk posisjon i Europa. I dette tidsrom stod ikke den røde propagandamaskinen stille, kommunistiske opplysningsskrifter, ble spredt ut over hele Europa. Fra den kommunistiske metropolen, Moskva, ble det med korte mellomrom om og om igjen rettet «dødelige» angrep mot kristendommens evige stad, Rom, mot Kirken og dens overhode. Kirken ble, med en begreps-simplifikasjon, som en så altfor lett kjente igjen fra den goebellske propagandaen, stemplet som fascismens og reaksjonens ormebol. Tendensen i disse angrepene var tydelig: respekten for Kirken skulle rammes i roten, Kirkens prestisje og makt skulle uthules. For Kirkens motstandere stod det som et ubestridelig faktum at Kirken var gått svekket ut av krigen, og at den var tvunget over i en ufarlig defensiv. «En sterkere makt» hadde overtatt offensiven.

I majestetisk ro kunne Kirken ta mot disse slag, slag som i virkeligheten ikke var noe annet enn slag i luften. Kirken hadde ikke kompromittert seg under krigen, den hadde tvertimot vist en urokkelig og steil holdning. Kirken var ikke et reaksjonens sentrum. Den drev ikke politikk for politikken egen skyld. Dens ord var kristendommens ord, dens anathema over kommunismen og materialismen var kristendommens manende advarsel mot nyhedendommen. Sin guddommelige sendelse tro pliktet Kirken å peke på materialismens fordømmelse av Gud og av det åndeliges eksistens. Kirken grep dermed ikke inn på politikken område (et område som forresten ikke kan løsrives fra religion og moral, da det her dreier seg om en verdensanskuelse). For dens barn over hele verden viste Kirken at heller ikke dette politiske systemet lot seg forene med den kristne tro og den kristne etikk.

Gang på gang har Kirken oppfordret de troende til å samle seg til forsvar for kristendommens ånd og dens evige prinsipper, til å holde dem høyt i en verden hvor det blir kalt til kamp mot dem, i en verden som vil knuse «de gamle tavler», kristendommens etiske bud. Aldri har Kirkens stemme i våre dager lydt så høyt og så alvorlig manende som da Kirkens overhode, Pave Pius, i sin kringkastingstale dagen før de store valgene i Frankrike og i Italia, appellerte til disse folk om å vise respekt for deres kristne tradisjoner og deres kristne kultur, til å bekjenne seg til kristendommens lære. Med denne talen trådte Kirken fram på en utvetydig måte. Den kalte sine barn til å kjempe med den i den kampen mellom kristen-

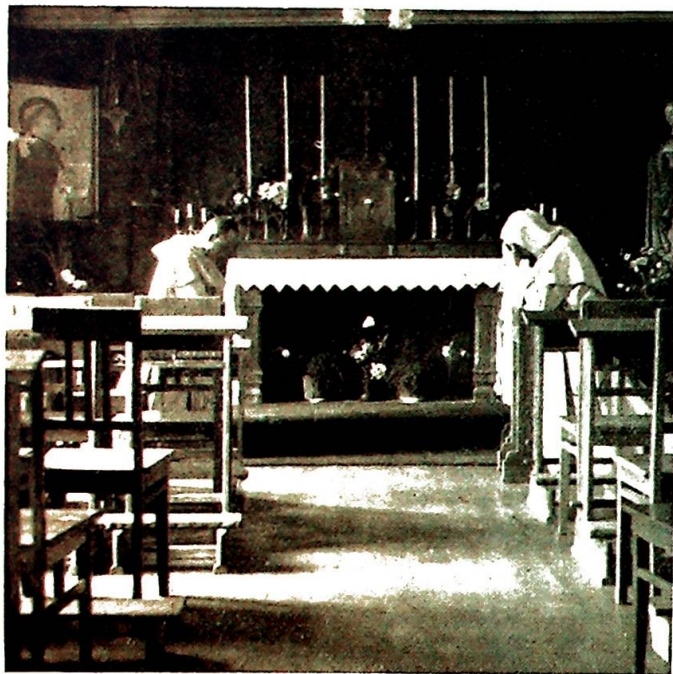
dom og nyhedendom som det var blåst opp til. I denne kampen viste da også Kirken sin kraft, med all ønskelig tydelighet viste det seg at den ikke er en Kirke som er skrudd fast i en ufarlig defensiv.

I Frankrike rykket det unge katolske partiet, M.R.P. fram til å bli Frankrikes første og sterkeste parti, en tittel som kommunistene til da hadde hatt for seg. Seieren til M.R.P. var valgets store overraskelse. Partiets gode stilling ved valgene i oktober i fjor hadde en betraktet som en oppsamling av politisk flyvesand. Partiet hadde da nydt godt av sin dobbelthet: sin liberalitet og sin antikommunisme, mente en. Ved dette valget hadde imidlertid en konservativ, en høyre fløy gruppert seg, og en ventet at denne konstellasjonen skulle trekke mange stemmer fra M.R.P. Dette skjedde dog ikke. De konservative suget sine stemmer, ikke fra M.R.P. men fra de andre partiene. M.R.P. på sin side øket sitt stemmetall ganske sterkt og gikk ut av valget med en klar suksess. M.R.P. har foran disse valgene trukket opp sin politiske struktur. Det er ikke et konservativt parti med liberale talemåter, det er en ny politisk gruppering som ikke lar seg måle med de tidligere kjente politiske målestavene. M.R.P. er partiet for de framskrittvennlige katolikkene som fant hverandre noen år før den siste verdensbrannen, som så sine hellige idealer bli tråkket under føttene under denne katastrofen og som da vokste seg sterkere og sterkere, og som ved sin tilsynkomst etter krigen vokste til å bli en ren folkebevegelse. M.R.P. er partiet som kjemper for realiseringen av det kristne programmet som er trukket opp i Quadragesimo Anno og i julebudskapet fra 1942. Det er partiet som går inn for en gjenoppvekking av Frankrike, ikke bare for en politisk og en økonomisk, men også for en åndelig fornying, for en «reveil spirituel». M.R.P. søker å virkeliggjøre den kristne sosiologis botemidler mot proletariseringen, forarming og masseutilfredsheten. Den kristne politiske fronten i Frankrike søker å løse det sosiale problemet og søker samtidig å fylle den sjelelige utilfredsheten hos massen ved å stille opp for den de kristne idealer og prinsipper.

At de liberale programsetningene hos M.R.P. ikke er liberale fluskler, har partiet vist under den lovgivningsperioden som har gått siden oktober. Det har da stemt for statsdrift av nøkkelindustriene og for en sterk beskatning av de store formuene.

I Italia gav valget det katolske partiet en klar og dominerende seier. Også her er dette partiet en eksponent for progressive, men ikke marxistisk-materialistiske krefter. De framskrittvennlige katolikkene har i Italia etablert seg som en sterk maktfaktor. De representerer en reformistisk skole, og det er karakteristisk for partiets liberal-politiske ånd at dets leder, de Gasperi, under sitt besøk i England i fjor erklærte at hadde han bodd i England ville han ha stemt med «the Labour party».

(Forts. s. 6.)

Dominikanernes første lille provisoriske kapell.

NISI GRANUM... «Dersom ikke hvetekornet faller i jorden og dør, blir det alene; men når det dør, bærer det megen frukt.»

— Det var en almengyldig lov, i åndens verden som i materiens, Vår Herre formulerte med disse ordene. Han brukte dem om seg selv, og med rette. Men vi har også lov å bruke dem om Hans disipler — om dem i det 20de så vel som om dem i det 1ste århundre. Og dominikanerne har brukt dem om pater Réginald Hélaine.

I St. Dominicus kirke i Oslo finnes en minnetavle; der leser man dette skriftstedet. Og videre står det: «Til minne om pater Réginald Hélaine; pinse 1221 — pinse 1921.» Man leser innskriften, og man passerer kanskje siden tavlen de tusen ganger uten å reflektere over dens innhold, uten noensinne å ane realiteten bak ordene. Men den finnes.

*

EFTER AT grunnlovsparagrafen mot ordnene var blitt opphevet i 1897, oppstod det etter hvert hos flere et ønske om å få munkar til Norge. Etter underhandlinger mellom biskop Fallize og dominikanernes franske ordenprovins kom det da to dominikanere — de første munkar på 400 år — til landet for å grunne et kloster. Det var patrene Marie-Dominique Teillard-Chambon og Réginald Hélaine, og ankomståret var 1920. Det var da 700 år siden en dominikaner første gang hadde satt foten på norsk jord; på ordenens generalkapitel i pinsen 1221 var det at grunnleggeren av det første kloster i Norge, pater Salomon, ble sendt nordover. Det var således et jubileum pater Hélaine kunne feire (skjønt han visste det ikke selv) da han 1. pinsedag 1921 leste den første hellige messe i et provisorisk kapell — nå biblioteket i Neberggaten 15.

Vi vet ikke om de to patre næret stor optimisme da de begynte sin virksomhet her — skjønt man skulle kunne anta det — som forkortelse for *optimisme* tolker man

” — — NISI

Trekk fra dominikanernes første

iallfall i Frankrike initialene O. P.! — men man kan visst også trygt anta at pater Hélaines optimisme har sunket en del grader da pater Teillard noen tid etter ble kalt tilbake til Frankrike. Da pater Hélaine ble alene igjen i klostret i Neberggaten, var han en mann på nesten 40 år, og fremtiden kan neppe ha fortonet seg særlig lys for ham. I tillegg til de ofre en ordensbror alltid må regne med å gjøre, slike som virkelig fattigdom og en ikke førsteklases helbred, kom andre vanskeligheter. Norge var for ham et fremmed land, Frankrike langt borte, — og enhver som kjenner litt til franskmenn, vil vite hva hjemlandet betyr for dem. Men det vanskeligste for ham har sikkert likevel vært den åndelige isoleringen han levde i. En ordensbror uten ordensbrødre er en selvmotsigelse — men pater Hélaine bodde hundre mil borte fra nærmeste dominikanerkloster. Heller ikke fikk han gleden av å se betydelige frukter av sitt arbeid; ikke en eneste konvertitt fikk han oppå; han døde før han kom så langt — allerede 27. mai 1924, etter tre års virksomhet i Neberggaten. — Ikke noe gir et bedre bilde av mannen selv og de vanskeligheter han følte han hadde å stri med, enn et foredrag han holdt for studentene i Le Saulchoir (studiekloster for dominikanere) — et foredrag som for øvrig fikk pater Vanneufville til å be om

Pater Hélaine, klostrets første prior.

GRANUM⁶⁶

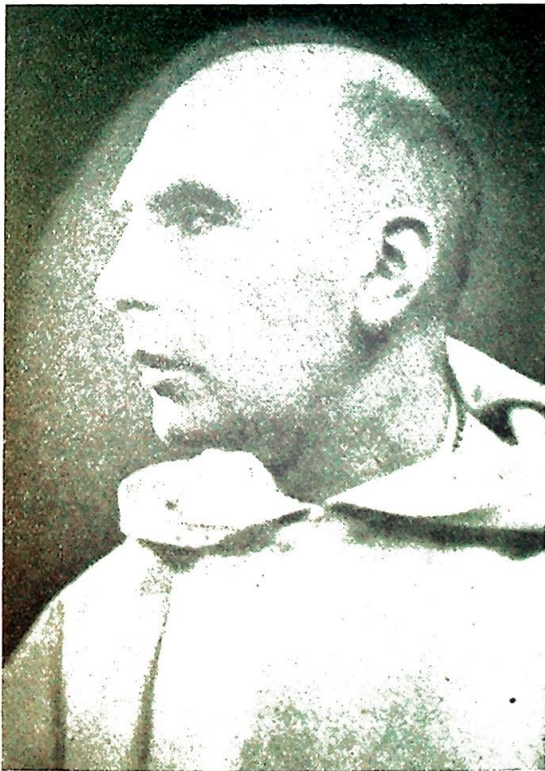
25 år i Norge. Pinse 1921 - 1946

å bli sendt til Norge. «Pater Hélaine», forteller pater Vanneufville i en samtale vi har hatt med ham i anledning jubileet, «skildret situasjonen som den var; han la ingenting til og trakk ingenting fra. Han gjorde oss oppmerksom på at vi ville møte mange vanskeligheter. Som pionerer ville vi ikke få se noe resultat av vårt virke, — vi vil», sa han, «kunne sammenlignes med de små barna som folket i Kana'an pleide å begrave levende under dørtersklene på deres nye templer for å nedkalle himmelens velsignelse. Vi, skal være disse barn: Man kommer sakens til å begrave oss levende — *men på oss skal man bygge.*»

*

DA pater Hélaine var død, hadde provinsialrådet under alvorlig overveieelse å nedlegge hele virksomheten i Norge. Før man foretok seg noe definitivt, lot man imidlertid en pater ved selvsyn undersøke forhold og muligheter, og på hans råd ble det besluttet allikevel å fortsette arbeidet.

De tre patre — Lutz, Béchaux og Vanneufville — som nå kom til landet, ble de som kom til å begynne virksomheten for alvor. I tiden som fulgte, ble dominikanernes arbeid utad særlig preget av pater Lutz, som har vært banebryter for den katolske teologi i Norge, og av prioren, pater Béchaux. Under hans dyktige ledelse

Pater Vanneufville, dominikanernes nåværende superior.

St. Dominikus kirke av i dag.

lyktes det å skaffe midler til å reise den vakre St. Dominikus kirke som nå står. Grunnsteinen ble lagt i 1926, og sammen med den også en sten fra dominikanernes gamle kloster i Oslo, St. Olavsklostret, — nok en brusten tråd ble knyttet. Innskriften på kirkeklokken (som var en gave fra franske venner) minnet om det nye klostrets to grunnleggere:

«Jeg heter Réginald Marie-Dominique. Frankrike har gitt meg til Norge.»

*

I 1938 måtte pater Béchaux på grunn av dårlig helbred trekke seg tilbake fra sin virksomhet i Norge. Neppe noen vet hvilket offer dette betydde for ham. Men som pater Hélaines roper også dette offer «Nisi granum...» — «uten hvetekornet faller i jorden —». Vi vet at pater Béchaux elsket Norge og nordmennene, og få vet hva vi har å takke ham for. Det er ikke i denne artikkelen stedet til å berette om hans arbeid i stort og smått, men en ting vil vi nevne: På den kalken som pater Béchaux etterlot seg da han reiste fra landet, og som ble brukt under levittmessen jubileumsdagen, står inngravert: «Et nos credidimus caritati» — «og vi har trodd på den kjærlighet som Gud har til oss.» «Og enhver», sier pater Vanneufville, «som har kjent pater Béchaux, vet at dette ord fra kjærlighetens apostel er hele hans livsprogram — hele hans virkelighet.» Pateren blir litt fjern i blikket, han tenker på dem som ikke kunne være til stede og feire jubileet. Pater Lutz var i Frankrike — «Men han ble heller ikke glemt, han var med oss, idet den vakre messen vi sang pinsedag, var hans komposisjon. Patrene Cadart og Le Breton, som ikke er kommet tilbake siden 9. april, måtte vi nøye oss med å sende hilsener til. Det er likevel noe visst vemodig ved jordiske fester; det er bare i himmelen vi kan feire jubileum uten at noen mangler.»

*

Og hva er så resultatet av dominikanernes første 25 år i Norge? St. Dominikus kloster i Oslo synes nå å stå på sikker grunn, og man har fått tre norske ordensbrødre som skal føre de franske pionerers verk videre. «Og hva vårt arbeid angår», sier pater Vanneufville, «kan jeg ikke si noe bedre enn hva pater Lutz alt har sagt: «De resultater vi har nådd, er ikke store nok til å friste oss til hovmot, men så store at de er et håndgripelig bevis på at vi ikke arbeider forgjeves.»

Angelico.

Internasjonal studenterkongress i Danmark

Academicum Catholicums 50 års jubileum.

Som nevnt i St. Olav nr. 21—22 feiret det danske studentlag i København, Academicum Catholicum, sitt 50 års jubileum i dagene 1.—3. juni og hadde i den anledning innbudt representanter fra andre lands katolske studentlag, deriblant Finnland, Sverige og Norge. Fra Finnland møtte 12 studenter, fra Sverige 7, fra Norge 9, fra Frankrike 2, fra Holland 1 og ved festmøtet og festen søndag den 2. juni var det også representanter fra andre land til stede. Fra England møtte lektor ved Kings College i London, Mr. A.C.F. Beales, som representant for the Newman Association og for bevegelsen «The Sword of the Spirit», hvis sekretær han er. Han redegjorde under festlighetene både for denne bevegelse og for de katolske akademikers organisasjoner i England og holdt dessuten et foredrag om «The Catholic Church and international Order».

Programmet for jubileumsfestlighetene ble åpnet lørdag kveld den 1. juni med «Aabent Hus» hos formannen i A. C., civilingeniør Gotfred Wissum, hvor gjestene ble hilst velkommen og tildelt sine «kvarterverter». Søndag den 2. juni var det Pontifikalmesse kl. 8 i domkirken, St. Ansgars kirke, hvor den danske biskop, benediktineren Mgr. Th. Suhr, celebrerte messen, med pastor Gærtz-Hansen som diakon, pater Finn Thorn som subdiakon og A. C.'s geistlige rådgiver, pater H. Roos S.J. som assisterende prest.

Under festmøtet kl. 15 ble det brakt fram hilsener til jubilanten fra de representerte studentlag, fra Norge ved

Inger Louise Abrahamsen, som talte om Katolsk Studentlag som en liten grønn gren som følte en stor lykke ved å sitte på det store treet Pax Romana. Det var videre tale av A. C.'s formann, ingeniør Wissum og av Hs. Excellence biskop Suhr, og det ble meddelt at A. C. hadde fått i stand et jubileumsfond på omkring 7 000 kroner. For den representative forsamling, hvor også en del diplomater var til stede, holdt så lektor Beales sitt foredrag om «The Catholic Church and International Order», hvor han nevnte hva Kirken og særlig Vatikanet har gjort for freden både før og under krigen, og han påpekte det store behov for organisasjon av de katolske krefter i verden i dag for å møte den totalitære fare som bare har forandret form etter krigens slutt. Et sangkor foredro helt skjønt noen av den katolske kirkesangs perler. Om kvelden gikk den store festen av stabelen, med en lang rekke taler, bl. a. av pater Thorn som talte om Katolsk Studentlag, og pater Roos, som holdt en inspirerende tale rettet til katolske studenter i alle land. Festen ble i det hele et strålende minne.

Mandag den 3. juni var det resitert messe kl. 9 i St. Augustins Kirke med det bekjente «Gyldne Alter», et kunstverk av den avdøde katolske billedhugger Chresten Skikkild; det er som et strålende smykke, som kirken forøvrig er en smakfull innfatning til. Messen ble celebrert av pater Roos, og pastor Hubert Messerschmidt holdt en flammende preken om de katolske studenters ansvar.

Rom — Moskva — —

(Forts. fra s. 3.)

Den samme uttalelsen gav forresten også M.R.P.'s leder, Maurice Schuman, etter valgseiren nå i Frankrike.

Ikke bare i disse to landene har katolske partidannelser vist seg sterke. Både i *Holland, Belgia, Østerrike, Slovakia*, i store deler av *Tyskland* har de katolske partiene gått av med seiren. Hvordan skal en så forklare triumfen til denne kristne, katolske fronten som av mange kommentatorer er blitt kalt den nye internasjonale? Denne enhetsfronten er ikke bare en skanse, en barrikade mot kommunismen. Den er ikke bare et klart «NEI» mot denne nyhedendommen med dens krasse materialisme. I så fall ville det bare være en negativ seier. Men det er langt mere. Det er de kristnes oppslutning og fulltonende «JA» til den kristne kulturen. Etter nazistisk okkupasjon, etter uendelige og forferdelige forbrytelser mot mennesket og menneskeverdigheten har de kristne gitt sin proklamasjon på troen på kristendommens moralske prinsipper. Valgresultatene har gitt en åpen bekjennelse til kristendommen, har vist en lengsel etter åndelig og moralsk gjenreisning. Ut av denne kampen går da Kirken sterk og seirende. Kampen mellom Rom

og Moskva er nå mere enn en frase, den er en realitet. I denne kampen har Kirken vunnet første etappe, og i tillit til sin indre kraft kan Kirken se den videre utvikling i møte med ro. Den har sett politiske systemer reise seg, og den har sett de samme falle sammen. Med ro kan Kirken la hetsstemmen fra Moskva skjelle mot «reaksjonens og diktaturets arnested». Den vet og den innser at i Moskva er enhver bekjennelse til den kristne kulturen en bekjennelse til reaksjonen, og alt som ikke er rødt, blir hos Tass betegnet og stemplet som *anti-demokratisk*. Etter Moskva er det sanne og fullkomne demokrati der og bare der.

Identifiseringen av Kirken med en reaksjon og stiv konservatisme er avlegs og byr i dag ikke noe mer enn en forbenet og fargeløs talefigur. Valgene i de forskjellige landene har vist en Kirke i fremad marsj, en Kirke som med kraft og iver vil kjempe for bedring av de sosiale kårene, som vil skape et bedre materielt og åndelig livsgrunnlag for de fattige, og som vil gjenreise det åndelige livet i samfunnet som helhet.

I tilslutning til ovenstående artikkel vil vi i neste nr. av bladet bringe en artikkel som mer inngående drøfter motsetningsforholdet mellom Kirkens lære og kommunismen.

Red.

Etter morgenkaffen i St. Liobasøstrenes kloster var det korte beretninger fra de nordiske broderforeninger og drøftelser av muligheter for samarbeid, drøftelser som resulterte i et møte noen dager senere av representanter for foreningene, anført av ingeniør Wissum, hvor det ble trukket opp en del retningslinjer. Ved møte i klostret fikk man et tydelig inntrykk av de vanskeligheter som de unge nordiske studentlag arbeider under, men også av deres livsvilje og iver etter kontakt og samarbeid. Dr. Olga Alice Nygren fortalte om A. C. i Finnland, som nå teller over 40 medlemmer og har eget bibliotek. Arne Getzmann fortalte om A. C. i Sverige og katolske studenter vanskeligheter der, sekundært av pater Gerlach. Nan Paus Knudsen redegjorde for vårt Katolske Studentlags utvikling og ingeniør Wissum gav en oversikt over jubilentens virksomhet. Michel de Chalendar fra Frankrike talte om Pax Romanas forestående kongress i Fribourg i Schweiz i slutten av august.

Jubileumsfestlighetene ble avsluttet med en studentikos fest ute i «Kongekilden» ved Klampenborg, og den hadde en riktig studenterfests improvisasjoner og sorgløse glede, ja, punsjebollen manglet heller ikke. Det ble holdt noen taler på denne festen som ikke vil gå deltakerne av minne.

Hermed var den offisielle del av festlighetene slutt, men til all lykke kom en del av oss norske med på turen til Asserbo i Nord-Sjælland, og under dette feriesamvær mellom en del av festlighetenes deltakere kom det en gjensidig forståelse i stand som sikkert vil bli av stor betydning. Under samtalene omkring langbordet etter måltidene i den brune tømmerhytten, med pater Roos residerende ved den ene bordenden og ingeniør Wissum ved den andre, fikk vi så å si nærbilleder av forholdene i Frankrike, Holland, Finnland, Sverige og Danmark, og den beretning som Asbjørn Jørgensen gav om forholdene i Norge, vakte stor interesse hos tilhørerne, som var meget takknemlige over å få nærmere kunnskap både om studentlaget og katolikkenes stilling i Norge.

Styremedlemmer fra de representerte studentforeninger var innbudt til middag hos biskop Suhr etter Asserboturen, og for dem som hadde den glede å være til stede, ble denne fine og stilfulle fest en strålende avslutning på studenterkongressen

Det er klart at det ikke er mulig å gi et kort resymé av det *åndelige* utbytte en slik kongress som denne har gitt. Men det vil være innlysende at for oss alle var denne den første katolske samling etter krigsårene en stor og dyp opplevelse, som har gitt impulser og kraft til det arbeid som ligger foran oss og som vi er forpliktet til å ta opp. For, som den nyvalgte nestformann i A. C., adjunkt Johan Jensen, uttrykker det i A. C.s interne organ «Litterae»: Det er A. C.ernes oppgave å gjøre seg anstrengelser for etter evne å få innflytelse på begivenhetenes utvikling nå, da verden skal gjenoppbygges og gjenoppbygges. De må finne ut av hva som er i veien med verden, og bidra til å gjenskape den kristne målestokk, som tvinger til langtrekkende sosiale og økonomiske forandringer. Hver enkelt må gå veien, ledet av kirkens dype og virkelighetstro oppfattelse av de moralske verdier.»

Referatet avsluttes hermed med vår inderligste takk for A. C.s elskverdige innbydelse, for den Wissumske

Her hjemme —

Oslo. St. Elisabethkongregasjonen. Med felleskommunion i St. Olavs kirke og deretter frokost i foreningslokalet avsluttet St. Elisabethkongregasjonen sitt første fredsår. Et lite blikk tilbake på hva de relativt få medlemmer har kunnet utrette vil være av interesse. Kongregasjonen vil gjerne ha med alle menighetens gifte damer, de sosiale tiltak vi arbeider for og framforalt de åndelige goder, skulle regne med varm interesse hos alle husmødre. Og naturligvis kan 100 gjøre langt mere enn 20—30. Til motene i kapellet kommer de fleste, og foredragene har hver gang gitt damene gode impulser og rike tanker til betraktning. De selskapelege møter gir oss høve til å samles med trosfeller, utveksle tanker og meninger, hva kvinnene jo ikke skal ha sers store vansker med, men dette er slett ikke noe hovedformål. Vi har hatt korte foredrag om aktuelle emner av medlemmene selv, og frk. Arctanders foredrag om vårt sosiale ansvar hadde omtrent fulltallig fram møte. Men vi vil gjerne gjøre merksam på at St. Elisabethkongregasjonen arbeider for flere oppgaver til beste for hele menigheten.

I. Ved hvert møte settes et beløp — minst halvparten — av til et fond som vi foreløbig kaller «frk Odes ønskedrøm». For dette skal vi, når varene kommer, kjøpe lintøy og kjøkkenutstyr for det påtenkte ferie hjem. Etter vår iherdige formanns idé skal vi selv sy og navne hvert plagg. Ønskedrømmen skal ikke alltid forbli drøm, den skal med liv og ved høve vise seg som et faktum i form av bunker med håndklær, lakener osv. En stor kasserolle er allerede lagret. Av farsfestens overskudd gikk 250 kroner som direkte gave til menighetspleien, resten til «Drømmen».

II. Kongregasjonen har også i alle år sørget for vedlikehold av prestenes gravsted. Litt kapital hadde vi også til dette, men en større istandgjøring i år tok det siste øre og var enda ikke nok. — Hvor mange i menigheten setter i årets løp en blomst på dette gravsted? Hvorfor bringer vi ikke et lys både på Allesjeles dag og julaften og tender det også på denne graven? Det kan ikke være fordi vi har glemt minnet om de prester som etter årelangt strev og tunge ofre for å gagne vår hl. Kirkes sak og den enkeltes evige lykke, er stedt til hvile her?

Vår fane er ikke noe til stas, men ingen har lært i disse krigens år, slik som husmødrene, at man ikke kan kjøpe noe nytt så lenge det gamle kan brukes. Vi hadde samlet 300 kroner til en ny fane, men da N.K.K.F. ville gå inn for å samle penger til det nye alter i Hammerfest kirke, folte vi det som en kjær plikt å gi avkall på fanen ennå en tid, og ga beløpet til alteret deroppe. —

Er ikke dette praktiske sosiale tiltak som enhver gjerne vil støtte? Derfor oppfordrer vi alle menighetens gifte damer og især de unge til å slutte seg til kongregasjonen, så kan vi komme ennå lengre. Og ennå ett som ikke er det minst viktige:

Når du for lengst er død og kanskje glemt av alle, da er de bønner som kongregasjonen over den hele katolske

families gjestfrihet og omsorg, som er forbilledlig, for våre kvarterverters uselviskhet og hjertevarme, for arrangørernes og A. C.ernes enestående innsats i det hele, for de nye vennskaper, og til slutt en takk til de danske prester med biskop Suhr og pater Roos i spissen, — en takk for alt vi har mottatt og som vi ikke kan gi bedre godtgjørelse for enn ved å ta opp den utfordring denne kongress har gitt oss om aktiv innsats for Kirken i Norden.

Inger Louise Abrahamsen.

I redaktørens fravær anmodes en om å henvende seg til pastor Hansteen-Knudsen i redaksjonelle anliggender.

verden ber for sine avdøde medlemmer sikkert det siste og største utbytte du hadde av å være medlem.

Ragnhild Nylund.

St. Josefsforeningen av St. Olavs menighet hadde søndag 16. juni en utflukt til Hønefoss. En komfortabel lastebil tok deltagerne like til prestegården, der pastor Bzdyl ønsket oss velkommen og bød til festlig samvær i haven. Etter høgmessen i den lille vakre kirken trakk Søstrenes varme gjestfrihet oss atter tilbake til haven, der de elleve deltakere på nytt «hevnet» alle dem som ikke kom! Senere på dagen var vi familien Geists gjester i hjemmet utenfor Hønefoss, der vennskapsgleden trivdes stort fra middag til aften. Vi sender en hjertelig takk til Søstrene og familien Geist for den strålende mottagelse!

Formannen.

Stabekk. Torsdag den 30. mai (Kristi Himmelfartsdag) arrangerte St. Olavslaget en utflukt til Sylling for en tallrik representasjon av menigheten vår, hvorav en stor prosent var barn og ungdom. På Lier st. ventet en reservert rutebil som kjørte oss oppover den naturskjønne dal. Selv om vi er nære naboer, var dette for mange av oss, helt ukjente trakter. «Klosteret» som for ca. 35 år siden var H. H. Biskopens sommerresidens, ble 10—12 år senere overført til St. Frans av Xaverius søstrene, som benytter det til noviciat. Først overvar vi høymessen i kapellet, forrettet av pastor Messel; Stabekk-koret sang akkompagnert av Wolfgang Olavsén. Etter Messen fordelte man seg gruppevis rundt bord som de gode søstre hadde pyntet mellom trær og blomsterbed i klostrets naturpark. En fikk vilkårlig inntrykk av at en befant seg ved «Porta Coeli». Det er ikke uten grunn at dette navn så ofte er benyttet på kloster og monasterier på sydligere breddegrader. «Klosteret» på Sylling ligger høyt, øverst på østsiden av Lierdalen, med en vidunderlig utsikt over den brede og fruktbare dal som strekker seg helt ned til Drammensfjorden. I retning nord har man like under seg bunnen av Holsfjorden med bratte skogkledte åser på begge sider. Et ønskested til isolert meditasjon. — For tiden bor det 6 søstre der og 6 novicer. De tok hjertelig imot oss, og sparte seg ikke for at vi skulle få en minnerik dag. — Da kaffepausen var omme gikk man små turer i omegnen. Det første vi oppdaget var et lite krusifiks på et tre i parken; ikke langt fra en liten grotte med Jomfru Maria. En mintes nok en gang sydligere land, hvor en til stadighet treffer disse kristendommens symboler på landeveier, avsides stier — ja, selv på husveggene i storbyene. — — — Etterhvert møttes man igjen i klosterets have der det ble satt igang en rekke leker og konkurranser, hvor såvel unge som gamle deltok. Stemningen var høy.

Avreisens stund nærmet seg og vi samledes igjen i kapellet til en andakt forrettet av vår egen sokneprest. Det er ikke til å komme forbi — et kapell som det på Sylling gir stemning. Vi unner søstrene det, men det må vel være en tillatt å ønske at vi hadde et liknende på Stabekk? — Med et unisont «Løvet være Jesus Kristus», besvart av søstrene, takket vi for oss. Bussturen til Lier ble forkortet med allsang, og etterhvert som deltagerne gikk av toget på sine respektive stasjoner, følte en seg forvissnet om at hver og en gikk beriket med gode minner fra en helt igjennom vellykket dag.

Sekr.

Fredrikstad. *Kjærkomne gjester og travle dager i St. Birgitta menighet.* — Tiden fra Kristi Himmelfartsdag til annen pinsedag brakte mange kjærkomne gjester til hovedstaden i Østfold. St. Olavsforeningen i Fredrikstad hadde allerede tidlig innbudt alle menighetene omkring Oslofjorden til stevne Kristi Himmelfartsdag. Enkelte sendte avbud, andre svarte i det hele tatt ikke, men fra St. Olavs og St. Hallvards menighet meldte det seg deltakere, særlig fra St. Hallvard, som hadde gått inn for tanken om katolske stevner med liv og sjel.

Det opprinnelige programmet var rikholdig: Høymesse i St. Birgitta, kringssjå i Gamlebyen, fellesmiddag. Om ettermiddagen busstur til Sarpsborg via Glemmen gamle kirke,

stevne i St. Nikolaykirkens ruiner ved Olavsvollen, omvising i Borgarsyssel museum og Hafslund herregård med felles kveldsmat i Kulåsparken som avslutning.

Dessverre kom både den ene og den andre kjelken i vegen, bl. a. skulle det være et annet stevne i kirkeruinene samme dagen. Men St. Olavsforeningens nye, unge formann, Oscar Borg Müller, ga ikke opp. Det skule trass i alle vansker bli noe av stevnet.

En stor solskinnsbuss brakte deltakerne fra Oslo til Fredrikstad tidnok til en liten forfriskning på tunet før høymessen. Høymessen ble sunget av soknepresten til St. Birgitta, pater Novatus Hutjens O.F.M. prekte og sokneprest dr. Sund til St. Olav ga den Sakramentale velsignelsen. Etter messen ble deltakerne ført om i Gamlebyen og fikk sakyndig forklaring av det interessante festningsbygget, det eneste i sitt slags i nord-Europa.

Imens hadde damer fra St. Olavsforeningen dekket et festlig middagsbord i foreningslokalet, mens St. Josephs-søstrene sørget for maten. Det ble et intimt og festlig samvær med taler og sang og den beste stemning. Alt måtte gå slag i slag, for tiden var godt utnyttet. Like etter midt-dagen startet deltakerne i buss og bil til Sarpsborg. Turen ble lagt om Glemmen gamle kirke og derfra direkte til Borgarsyssel museum. Stadskonduktør Wisløff hadde elskverdig stillet seg til tjeneste for omvisningen i kirkeruinene og museet, og deltakerne fulgte med største interesse med. Dessverre var ikke hele museet tilgjengelig, så vi har litt til gode til en annen gang. Borgarsyssel museum er vel verd å se. Det er en liten perle av et museum.

Over Sarpsfossen gikk turen til Hafslund herregård, som A/S Hafslund med største elskverdighet hadde åpnet for oss. Forpakteren viste om i de stilrene, vakre herregårds-salene, og deltakerne hadde gjerne blitt lenger der for å nyte godt av alt det vakre som var å se. Men de skulle jo tilbake til Oslo før kvelden. Varmt var det også, riktig lummer tordenværvarme, så det smakte å slå seg ned i Kulåsparkens skygge. Trass i den strevsomme dagen var stemningen den aller beste.

Om dette første katolske stevnet ikke ble det som det var tenkt å bli, var det like fullt et ærlig tiltak til samling og samvær mellom menighetene. St. Olavs og St. Halvards lag av St. Olavsforbundet skal derfor ha hjertelig takk fordi de trass i alle vansker fikk gjennomført turen hitned. Hjertelig takk og velkommen tilbake riktig snart!

Søndag 2. juni var ingen ringere enn hans høyærværdighet biskopen gjest i St. Birgitta, fulgt av soknepresten i Arendal, pastor Kielland-Bergwitz. Denne gangen kom hans høyærværdighet på offisiell gjesting da han skulle meddele fermingens sakrament. Kirken var smykket i samsvar med dette, og det var velvoksne fermlinger som knelte i koret og hørte biskopens manende ord om kristen holdning. Det ble en av de rike, varme høytider som vi bare kan ha dem her i vår vesle, vakre soknekirke.

Tirsdag 4. juni var det St. Birgittas tur å dra i ledning. St. Birgittaforeningens damer, 20 i tallet, fikk sin lenge ventede og vel fortjente tur til Tønsberg. Strålende vær, strålende stemning og en strålende mottakelse hos St. Elisabethsøstrene, som ikke så snart blir glemt. Ingen var fremmed, men følte seg heime på St. Olavs klinikk fra første stund. Ellers omfattet dagen kringssjå i Tønsberg, ved Vrengen bro, Borre kirke og kongegravene i Borre. Enkelte av damene hadde til og med noe av søstrenes hage med seg heim. Si så at det ikke var strandhogg!

Hjertelig takk til Tønsberg menighet og søstrene med pater de Paepe S. M. og moder Ewaldine i spissen!

2. pinsedag kom 30 tapre vikinger fra Tønsberg til havs med Fredrikstad som mål. Stemningen var høy under det festlige samværet, der pater de Paepe svarte sokneprestens velkomsthilsen med en morsom pointfull tale. Ved sakramentsandakten ble der gitt velsignelse med St. Birgittakirkens største skatt: Korsrelikvien.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. Boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo